

Ústav anglického jazyka a didaktiky

Bc. Marie Vaňková

Localisation of Version D of "The Poema Morale" Based on „The Linguistic Atlas of Early Medieval English“.

ÚAJD FF UK, květen 2016, 108 s. (včetně příloh)
(posudek vedoucího práce)

Diplomová práce Bc. Marie Vaňkové se zabývá otázkou lokalizace raně středoanglické básně známé jako *Poema Morale*. Vychází přitom z dlouhodobějšího autorčina zájmu o využití elektronických dialektologických atlasů střední angličtiny, jež jsou v zásadě tagovanými korpusy jazyka této doby, jako zásadních metodologických nástrojů konstrukce mapy středoanglických nářečí na základě dochovaných textů. Vaňková ve své práci ověřuje lokalizace verze D textu básně do západního Kentu v porovnání s dalšími dvěma verzemi textu, T a M (z celkových sedmi, časově vyplňujících v zásadě celé 13. století), a dále vzhledem k případným hlubším mezivrstvám textu básně a k jeho nedochované předloze. Tyto dosavadní lokalizace se v práci prověřují tvořivým využitím aplikace *A Linguistic Atlas of Early Middle English* (LAEME). Základní lokální určení uvedených tří verzí v *Atlasu* diplomantka svými závěry potvrzuje, přičemž přináší i některá nová jednotlivá zjištění a formuluje zajímavé hypotézy ohledně vztahů verzí D a T vůči předpokládané předloze, resp. ohledně lokalizace verze M a předlohy verzí D a M.

Práce je logicky strukturována, jasně formulována a psána hladce plynoucí angličtinou. Frekvenčně podložená kritéria výběru znaků pro analýzu a jednotlivé kroky rozboru včetně provedené kategorizace i výsledné mapy jsou po mém soudu přehledně a vyčerpávajícím způsobem popsány. Závěry studie ohledně vztahů tří ústředních verzí zkoumaného textu i prolínání různých předpokládaných časových jazykových vrstev ve verzi D se jeví jako dostatečně podložené a zdůvodněné. Tyto rysy textu diplomové práce je třeba ocenit tím spíše, že se její autorka musela vypořádat s ne vždy čtenářsky přístupným souborem odborné literatury, musela své poznatky z dějin angličtiny, středoanglické dialektologie a z rekonstruované historie všech sedmi verzí *Poemy Morale* i dalších jazykově příbuzných slovesných památek především homiletické povahy aplikovat při tvorbě analytického korpusu zkoumaných jazykových charakteristik, jejich kombinací a dalších vztahů a stejně tak i při následné konstrukci map. Porovnání variant v automaticky generovaných vzorcích bylo přitom záležitostí manuální filologické a lingvistické analýzy.

Předložená studie je podstatným metodologickým příspěvkem ke studiu (raně) středoanglických nářečí a k počítačově založené filologické analýze středověkých textů. Diplomantka v ní osvědčila rozsáhlé znalosti filologické a lingvistické, a to zejména hláskosloví, morfologie a slovní zásoby staré a střední angličtiny i problematiky jazykové změny. Pracovala přitom nesmírně samostatně, přičemž prokázala velmi pokročilou schopnost teoretické strukturální analýzy a tvořivého využití a uzpůsobení elektronického

Ústav anglického jazyka a didaktiky

atlasu rané střední angličtiny coby základního metodologického nástroje. S *Atlasem* totiž Marie Vaňková pracovala v rozhraní, které umožnilo využít některé jeho funkce na veřejné webové stránce nedostupné, takže jako autorka potřebných skriptů osvědčila i vlohy programátorské. Schopnost logického postupu, zralost úsudku na základě výborné znalosti jazykových fakt, hluboké zaujetí tématem a v neposlední řadě z něj plynoucí výjimečný um, pokud jde o organizaci odborné práce paralelně s náročnými mateřskými a rodinnými povinnostmi, v úhrnu dosvědčují, že v případě Marie Vaňkové a její studie jde o diplomantku a práci mimořádně zralou.

Práce je pečlivě vypravena; jediný podstatnější formální nedostatek, který jsem shledal, se paradoxně nachází hned na titulní straně práce a je nejspíš daní závěrečnému spěchu: anglický název studie obsahuje nesprávné označení diplomantčina primárního metodologického nástroje, LAEME. Velmi řídké literární chyby a jazykové nedostatky (a to převážně v českých částech textu) jsem si dovolil vyznačit do výtisku studie, který jsem měl k dispozici.

Celkové hodnocení:

Diplomovou práci Bc. Marie Vaňkové jednoznačně doporučuji k obhajobě a předběžně hodnotím známkou výborně.

16. května 2016

prof. PhDr. Jan Čermák, CSc.